

Szt. 146. német

1914 január 22. utóvettem

Kiss

DEBRECZEN

Előfizetési ár szétküldéssel:
HELYBEN:
 Egy óra 1 korona
 Negyedévre 3
 Egyes szám ára 4 fill.
VIDÉKEN:
 Egy óra 1 K 50 f.
 Negyedévre 4 K 50 f.
 Egyes szám ára 6 fill.

Negyvenhatodik évfolyam.
18-ik szám.
Péntek, 1914. január 23.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Darabos-utca 7. szám.
 Telefon: 412.

Iszonyu nagy kultúra

Száz esztendővel ezelőtt a Nemzeti Múzeumon, meg egy-két dugzagdag főurnak a mügyüjteményén kívül semmiféle olyan intézmény nem volt az országban, amit a nagy Ramzesz óta a lélek gyógyszerének szokás nevezni. Ellenben tizennégy évvel ezelőtt a múzeumok és könyvtárak országos főhatósága kiadta a magyar múzeumok és könyvtárak címkönyvét, a Magyar Minervát, s ez már ötszáz közgyüjteményről tud. A második kiadása 1902-ben, valami nyolcszázról. A harmadik kiadás 1904-ből való, az már igen tekintélyes könyv, ezeröttszáz kulturális közintézménynek a címe és ismertetése van benne. A mostanában megjelent utolsó kiadás ezerszáz oldalas könyv s kétezereháromszáharminchat múzeumból és könyvtárról tud a magyar Barbáriában. Hihetetlen gyors gyarapodás. Ilyen gyorsan és ilyen nagyra csak az emberek nyomora nőtt az utolsó tíz esztendő alatt szerepelt hazánkban. Az is ugy megnövekedett, hogy az embernek igy téli időben olyan antikultur gondolata támad, hogy ebben az országban, ahol annyi mezitelen ember van, meg kellene tiltani a művészeknek a vászonra való festést. (Amiből legtöbb esetben semmi kára nem származnék a művészetnek.)

Aztól tartunk azonban, hogy a tömegnyomor megnövekedése sokkal igazibb, mint a tömegkulturáé. A Magyar Minerva csak annyit mond el, hogy az apanagyfalusi közkönyvtárban ennyi a kiskönyv, annyi a nagykönyv s a kurticsmezőmonostori múzeumban annyi a penészes pénz meg amannyi a kitömtött madár. De arról nem szól, hogy a kétezereháromszáz közgyüjtemény közül ezernek állandóan be van csukva az ajtaja; négyszázban semmit sem talál az ember, amit keres; ugyanannyinak csak az uristen viseli gondját, rábocsátván az ő kiválóan muzeális teremtményeit, az egereket, a molyokat és a különféle cifra nevezetű könyvtári és muzeumi bogarakat; van akárhány oly

könyvtár és múzeum, amely ládába raktározva várja a szerves egészsé kövülhetést a számára egykor emelendő épületben; viszont vannak és épülnek kulturházak, amelyekben se könyv, se muzeumi tárgy, se kultúra. Hol az egyik nincs, hol a másik nincs, ahol pedig hely is van, anyag is — bizony félkezű ember minden ujára se telne egy-egy név — ott nincs meg a hozzájuk való ember, mert aki fizesse.

S amikor a meglévő közgyüjteményekért is kár, hogy vannak, — akkor minden héten új múzeum-alapításokról olvasunk. Most pengetik a fővárosi lapokban „illetékes körök“ a vasuti múzeum, a technikai múzeum és főleg a színművészeti múzeum eszméjét.

Hát ez iszonyu nagy kultúra, megboradni való nagy kultúra. Amikor annyi műérték és a kulturának annyi igazán becses anyaga tönkre megy az országban, vagy legalább nem tudja a hivatását teljesíteni a szétforgácsoltág, a rendező kéz, az anyagi erő hiánya miatt: akkor itt színészeti múzeumról beszélnek az „illetékes körök“.

A színészetet, mint közvetítő művészetet becsüljük annyira, amennyire megérdemli, szükséges talán az is, hogy kulturtörténeti jelentőségű emlékei, a mennyiben vannak, összegyűjtessenek és megőriztessenek. A Nemzeti Múzeum, ahogy tudjuk, már régebben földadatának ismeri s cselekszi is ezt. A régi magyar színészet emlékei össze vannak gyűjtve, meg vannak őrizve. A Fedák Sári gyűszűjének, papucsának azonban fölösleges új múzeumot állítani millió koronákon. És ilyenformán vagyunk a többi múzeummal is. Nincs rá erőnk, anyagi tehetségünk.

Ha volna is tehetségünk: előbb kenyeret adjanak ennek a népnek, mert ha éhen hal, a múzeumok legföljebb kriptáknak lesznek jók.

Ez durva, barbár beszéd, de őszinte. Sokkal őszintébb, mint a — magyar kultúra.

Makulatur papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban.

Tanácsülés a városházán.

(Saját tudósítónktól.) A városháza kis tanácsstermében ma délelőtt tanácsülés volt, melyen Kovács József polgármester, majd Körner Adolf főjegyző, polgármester helyettes elnökölt.

Dr. Tóth Gyula ujonnan kinevezett közigazgatási gyakornok tette te a hivatalos esküt. az eskü mintát dr. Vass Károly olvasta fel.

Több kisebb jelentőségű ügy került ezután elintézés alá.

A Debreczeni Kölcsonös Segélyző-Egylet mint szövetkezet kettő ezer koronát küldött a munkanélküli iparosok segélyezésére, hogy a tanács ossza szét az összeget. Kiutalják a rendőrfőkapitánynak szétosztás végett.

Ezután különféle munkálatok összegét utalták ki.

Pénzügyigazgatóság átirata megadóztatás végett, hogy Törzs és Ormai cégnek a D. M. K. E.-nél tényleg 51,313 korona összegű vállalkozása volt-e. Jelentéstétel végett kiadatik.

Felirat a miniszterhez a Tüdőbetegondozó szanatórium ügyében, az állami segélyek kiadhatása iránt.

A József kir. herceg-utcai óvoda részére leendő újabb 15 q kocsz kiutalása provokált nagyobb vitát. A Tanács sokalja a tüzelőanyag fogyasztását.

Magoss György ügyész felszólalása után visszaadják a mérnöki hivatalnak, tegyen jelentést mennyi tüzelő anyag fogyott el az előbb évben és mennyi a mostani folytonéggó kályhák használata folytán. Ezen jelentés beérkezése után határoz aztán a Tanács, hogy a nagy terem padozatát, mely elég helytelenül betonból készült, valami melegebb dologgal bevonassa, mert a sok tüzelő anyag fogyasztás egyik főokát ebben leli.

Utastja a Tanács a mérnöki hivatalt, hogy a Nádor-utcán a kivágott fákból maradt tuskókat 110 korona költséggel irtassa ki.

Vágóhídi igazgató jelentése. Egy új, női munkaerőt kér. A jelentés szerint a lóhus fogyasztás növekedett. 308 drb ló került a múlt évben levágásra. Négy helyen van elárusítási hely. Diószegi-utca 12. sz., Szent-Anna-utca, Petőfi-ter, Nyugati-utca.

SZOLYVAI Dr. Kétly, Dr. Bókay, Dr. Widerhoffer orvostanárak nyilatkozata alapján elsősorangu gyógyhatásu: csusz, köszvény, hólyag, vesebajoknál, cukorbetegség, húgyhólyagok, epekő, étvágytalanság és gyomormegbetegedés ellen. — Kitűnő ízű üdítő ital. — **húgyhajtó és húgysavoldó gyógyviz.** Mindenütt kapható. Főraktár: Fűszerkereskedők Részvénytársasága Debrecen

Meghívók jutányos árban készülnek a Horovitz-nyomdában Darabos-utca 7. szám. Telefon 4-12.

A tégláskerti lakosok gyalogjáró és új ut készítése illetve kövezése iránti kérelmét elutasítja a Tanács, de utasítja a mérnöki hivatalt, hogy az 1180 m. hosszú utat a városi építkezésekből kikerült törmelékkel töltesse fel a kocsit utat.

Reichmann Ármin kőanyag szállítási szerződése ez év végén lejár. Májusig a Tanács új pályázatot ír ki.

A Csokonai-szobor körül végzett aszfaltozási munkálatok vállalati összegéből visszatartott 456 koronát kiutalják a Magyar Aszfalt R.T.-nak.

Főkapitány jelentése alapján kéri a Tanács miniszteri, hogy a járványkórház és fertőtlenítő anyagok árának felét fizesse meg a kolera-járvány elleni védekezéshez szükségelt anyagoknak pedig az egész beszerzési árát.

Ezután engedély nélküli építkezések ügye került a Tanács elé büntetések kiszabása végett.

Elhatározta a Tanács, hogy az árvapénztárból 625,000 korona kölcsönt vesz fel 1 évre s ez iránt az árvaszéket megkeresi.

Több apró ügy elintézése után az ülés főleg órákor véget ért.

(B—o—r.)

A schizma-pör tárgyalása.

(Saját tudósítónktól.) Máramaroszigetről jelentik: A tegnapi tárgyalás megkezdése után folytatják Gaborcz Illés kihallgatását. Illés Andor főügyési helyettes indítványozza, hogy mivel a vádlott a vizsgálóbíró előtt tett vallomását egészben visszavonja, rendelje el az elnök a vádlottnak a vizsgálóbíró előtt tett vallomása felolvasását.

Somló Károly dr. védő ezt ellenzi.

Az elnök kijelenti, hogy a vádlott vallomását pontonként fogja felolvasatni.

A vallomás első részének felolvasása után a vádlott kijelenti, hogy ő soha nem volt elzárva, mielőtt vizsgálati fogságba itt nem került. Ennélfogva, mikor vallomását megkezdte, nagyon meg volt zavarodva. Vallomásának többi részét is vagy tagadja, vagy azt mondja, hogy nem emlékszik.

— Mondta-e Vakaró, hogy Magyarországnak a Fehér Tiszáig terjedő része ismét az orosz caré lesz?

— Ezt nem hallottam.

Csizdely Vaszily Ivanu 57 éves gör. kel. vallású földműves a következő vádlott. Bünsnek nem érzi magát. Elmondja, hogy a naptáregyesítés miatt tért át. Azért nem hive a naptáregyesítésnek, mert a pap azt mondta, hogy szabad lesz az eddigi gör. káth. ünnepeken is dolgozni, holott ez vétek.

Fejszák Vaszily 60 éves lipcsei napszamos a következő vádlott. Görög-keleti magyar vallásúnak mondja magát. A vádat ismeri, nem érzi magát bünsnek.

— Miért tért át a gör. kel. vallásra?

— Mert lelkészünk azt mondta, hogy aki azt hiszi, hogy a Szentlélek csak az atyától származik, az nem méltó, hogy a templomba be is jöjjön. Elmondja, hogy vallásos összejövetelek nála is voltak, újságokat azonban az ő jelenlétében nem olvastak fel.

Lipcsei Sándor 43 éves görög-keleti vallású földműves, hat gyermek atyja, a következő vádlott. Arra a kérdésre, hogy miért

tért át a gör. kel. hitre, így felel: Mert a mi lelkészünk kívánta, hogy a naptáregyesítést fogadjuk el.

— A Ruszkoje Pravdat hol látta?

— Vakaró Stefan házánál láttam egy példányt és azt hazavittem, de már el nem olvashattam, mert közben édesapám elvitte, tőle meg a határrendőrök elkobozták.

— Hogy mert: maga a más tulajdonát képező újságot elvinni?

— Tudom, hogy az urak is, ha elolvassák az újságot, hát eldobják.

— Igaz-e, hogy azoknak, akik nem tudtak olvasni, Vakaró, Csizdij, ön és még többen olvasták fel a Ruszkoje Pravdat?

— Mem.

Elnök felolvastatja a vádlottnak a vizsgálóbíró és a tanúk előtt tett vallomását, amelyben ezt beismerte.

A tárgyalást ma folytatják.

Izgalmas ház-ostrom.

A gyermekek miatt.
Agyonlövik az apát.

(Newyorki tudósítónktól.) Mavvilleben (Newyork állam) izgalmas dráma játszódik le napok óta, száz meg száz ember jelenlétében, mint egy borzalmas nagy színjáték a szabadban. Edward Beardsley-től, egy mavvillei földművestől a község el akarta venni a tíz gyermekét, hogy egy menedékhelyre vigye, mert az apa nem tudja eltartani őket. Beardsley azonban semmi áron sem akar megválni gyermekeitől és mikor egy községi hivatalnok el akarta tőle venni őket, lelötte a kötelességét teljesítő hivatalnokot.

Azután bezárkózott a házába és kijelentette, hogy aki hozzá közeledni mer, azt lelövi. A rendőrség formálisan ostrom alá fogta Beardsley házat, de eddig minden igyekezete kudarcot vallott. Az ostromló rendőrök kénytelenek ott táborozni a ház előtt a rettenetes hidegben, örökös hóviharak közepette. Tűzelnem mernek, nehogy az ártatlan apróságokat is megszeressék.

Az ostrom persze óriási érdeklődést keltett az egész vidéken. A serifhez halomszámra érkeznek a levelek édesanyaktól és jóteknő egyesületektől azzal a kéréssel, hogy a rendőrök ne tegyenek semmi olyasmit, ami a bebörtönözött kisgyerekek életét veszélyeztetheti.

Száz meg száz kíváncsi ember sereglett a környékről Mavvillebe és a serifnek több dolga van a kíváncsiak közt a rend fenntartásával, mint Beardsley figyelésével. Beardsley egész nap az ablaknál áll — mögötte a kisgyerekek — a puskát a kezében és folyton azt kiáltozza, aki a házhoz közeledni mer, lelövi.

A serifnek azt a véleménye, hogy itt csak az ostromnak drámai befejezése lesz. Beardsleyt a serif ki akarja esatolni öccsével béketárgyalás örve alatt és egy ügyes lövővel agyonlövöti. A serif azzal védekezik, hogy erre a becstelen dologra kémytelen, mert csak így mentheti meg a tíz kisgyerek életét. A borzalmas finálét érthető izgalommal várják.

Kanyarójárvány Biharban.

(Saját tudósítónktól.) Biharpüspökiben, Nagyvárad tőzsomszedságában, járványosan pusztít a kanyaró. A vármegye alispánja jelentést kért a központi járás orvosától, aki azután megdöbbentő képet rajzolt előterjesztésében a községek egészségi állapotáról. Az orvos azt jelenti, hogy a járvány nemcsak Püspökiben pusztít, hanem a szomszédos Hegyközkovácsi községben is.

A betegséget Nagyváradról hurcolták be a falukba s igen nagy terület meg van fertőzve. Nagyváradon főképp a hegyi városrészekben betegedtek meg kanyaróban a gyermekek, annyira, hogy az olaszii elemi leányiskolában a kis növendékek ötven százaléka fekszik betegen.

A két faluban minden házra ki van ragasztva a piros cédula s be kellett zárni az iskolákat és kisdudókat. A járásorvos bejelentette, hogy már eddig mintegy tíz községben fordult elő kanyaró s a járványt nem lehet megállítani, előrelátható, hogy a központi járás egész területén kitör az epidémia, melynek már mintegy ezer betege van.

Óvintézkedéseket a tömeges megbetegedés miatt nem lehet tenni s a védekezés abban merül ki, hogy a gyermekeket elkülönítik.

Rejtélyes halál.

Holttest az országuton.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap hajnalban egyik közeli tanyáról hazafelé hajtott Hajduböszörménybe Szatmári Sándor 28 éves földműves, hogy otthon hagyott jószágait megétesse. Szatmári már előtte való este eljött családjával együtt a szomszédos tanyára, ahol a gazda fia lakodalmát tartotta.

Vigan volt a társaság, szól a zene, játszották a táncot és ültették a poharakat. Szatmári szintén jókedvében volt, azonban hajnal tájban szép csendesen befogott és hazafelé indult, családját pedig kint hagyta a tanyán.

Mikor reggel világosodni kezdett, az országuton járók egy vérben fekvő emberre bukkantak, kinek feje össze volt törve. Ez a szerencsétlen ember Szatmári Sándor volt, kinek holttestétől nem messze ott állott a szekér és az eléje fogott két ló.

Azonnal jelentést tettek a rémes leletről a hajduböszörményi rendőrségnek, ahonnan csakhamar a elmentek a helyszínre, de biztosat megállapítani nem tudtak. Az esetet bejelentették a debreczeni kir. ügyészségnek, a mely elrendelte a holttest felboncolását.

A nyomozást tovább folytatják, hogy gyilkosság, vagy véletlen baleset történt-e?

Valószínűnek látszik, hogy Szatmári, aki szelid ember volt, s nem szokott inni, részint a bor hatása miatt, részint azért, mivel egész éjjel nem aludt, az uton álomba merülhetett és kiesett a kocsiból, amelynek kerekeit keresztül mentek a fején s azt összeroncolták.

Színház.

Heti műsor:

Csütörtök: Takaródó, dráma 3 felvonásban. (C) bérlet.
 Péntek: Bolond, operette 3 felvonásban. (A) bérlet.
 Szombat: Tökéletes asszony, operette 3 felvonásban. Lehár-bemutató. (B) bérlet.
 Vasárnap délután: Katonadolog, operette 3 felvonásban.
 Vasárnap este: Tökéletes asszony, operette 3 felvonásban, Kis bérlet.

HIREK.

— **Pályázat a városhoz.** A nyugdíjazás folytan üresedésbe jött s a folyó hó 30-án tartandó városi törvényhatósági bizottsági közgyűlésen betöltendő irnoki állásra két érdemes pályázó van: Láposy Andor és Tóth Endre, akik, mint napidíjas irnokok már évek óta állanak a város szolgálatában.

— **Az új tanfelügyelő.** Csányi Viktor elhalálása folytán pár hét előtt Hajdu Ferenc drt nevezték ki Debreczen és Hajdúvármegye tanfelügyelőjévé. Hajdu Ferenc dr, aki súlyos betegen feküdt előbbi állomáshelyén lévő lakásán, tegnap Debreczenbe érkezett és azonnal tisztelgett Kovács József polgármesternél. Bejelentette, hogy hivatalát most már elfoglalja.

— **A városi tisztviselők nyugdíjszabályzata.** Az egyetem ügyében a fővárosban járt Kovács József polgármester és Magoss György főügyész felhasználta az alkalmat arra nézve is, hogy a várost érdeklő fontosabb közügyeket az egyes miniszteriumban megsürgessék. Így a belügyminiszteriumban érdeklődtek a városi új nyugdíjszabályzat iránt is, amelyre nézve azt a felvilágosítást kapták, hogy azt már legközelebb elintézik.

— **A pap büne.** Palermóban egy Zorzi Adelheid nevű osztrák származású nyelv-mesternő a tengerbe ugrott és belefullt. Levelét hagyott hátra, amelyben megírta, hogy Fontana lelkész hitegette és mindenféle ürügyekkel kicsalta egész megtakarított vagyonát 50 ezer márkát. Semhogy koldulásból kelljen tengetni életét, inkább öngyilkosságot követ el. A palermói rendőrség megindította a vizsgálatot és kiderítette, hogy az öngyilkos nyelv-mesternő utolsó levelében igazat mondott. Le akarták tartóztatni Pontanát, de idejében megszökött. A pap apránként kicsalta Zorzi Adelheid megtakarított pénzét és könnyelműen elverte éjjeli dárídókön. A csaló papot körözik.

— **Vadállatok emberáldozatai Indiában.** Hivatalos statisztikai adatok szerint brit Indiában a múlt év folyamán összesen 23820 embert pusztítottak el különféle vadállatok. A tigris 882, a leopárd 366, a medve 428, az elefánt és a hiéna 77, a vadkan 51, a kóbo-kutyák 24 embernek oltották ki az életét. Egyedül a kigyók áldozatainak száma 22 ezerre rug! Több mint százezer háziállat esett áldozatul a vadállatoknak. A nagyarányú pusztítás okát főként abban kell keresni, hogy a ben-szülőttek nagy számmal vállalkoznak a vad-állatokkal való jövedelmező, de föltötte veszedelmes kereskedésre.

— **Amerikai házasság.** Newyorkban a téli saison főeseménye don Arture de Durazzo heregnek Hannan Elizával való házassága, akinek a nevét eddig nem arról ismerték, hogy óriási vagyonával nagyon sok jót tett a Hudson-város szegényei között. A menyaszszony harminc évvel idősebb, mint a vőlegény, aki még csak húzónagy éves. A vőlegény — hir szerint — egy velenei Doge-családból származik, mely Albániából vándorolt ki Olaszországba.

Közgazdaság.

A zabos búkköny gondozása.

A zabos búkköny nálunk istállótrágyázni szokták, amely szokás onnan származik, hogy a három nyomásos gazdaság fekete ngarának trágyázott részét legalább is zabos búkköny természetére kívánták kihasználni és innét nevezték el zöld ugarnak. A régi gazdák ugyanis azt hitték, hogy a zabos búkköny trágyakímélő növény és így a föld majdnem teljes trágyaerőben kerül a buza alá.

Ez a hit azonban alapos tévedés volt. A búkköny ugyanis nitrogén-gyűjtő növény, mely a levegőből képes nitrogénszükségletet fedezni, a felesleget pedig a gyökérzetein lévő gumókba raktározza. De csak akkor, ha erre rákényszerült. A frissen trágyázott földből azonban csak olyan módon szívja fel a földi nitrogént, mint bármelyik zsaroló növény és ez esetben a levegőből sem gyűjti össze azt. Vagyis a frissen trágyázott földben a búkköny talajjavító hatása elmarad. A búkköny alá azonban a trágyát télen hordják ki, az őszi szántás rendszerint elmarad, a tavaszi szántás is kiszárítja a földet, úgy hogy az ilyen trágyázott földbe velett búkköny sokkal hamarabb kiszárad, mint a trágyázatlanul maradt, de őszi szántásba idejébe elvetett. Igaz, hogy a kedvező időjárással a frissen trágyázott földben a búkköny óriási termést adhat, csak hogy ekkor megdől, tövében kipálik és az ilyen szénát a jószág nem szívesen eszi.

A búkköny alá való istállótrágyázás haszna tehát föltötte kétes és éppen azért az istállótrágyát célszerűbb repce, esalamadé és kapás növények alá adni és így a friss istállótrágyázást kiiktatni hasznosítják.

Az istállótrágya helyett sokkal célszerűbb őszel, télen vagy kora tavasszal a takarmánybúkköny alá 150—250 kg. szuperfoszfátot elszórni, mely szintén erőteljes fejlődésnek indítja, de egyúttal a levegőből való nitrogéngyűjtésre készíti a búkkönyt. Ha pedig a föld nitrogénben szegény és emiatt a kora tavaszi vetés gyengén fejlődik, úgy arra 40—50 kg. chilisalétromot kell elszórni, hogy lábra kapjon. Ha ez megtörtént, a búkköny csakhamar megkezd a levegőből való nitrogén gyűjtést és ezzel trágyázza a talajt, termese sokkal biztosabb és jobb minőségű, a szuperfoszfát foszforsavának csak igen csekély részét használja ki és így utána a talaj istállótrágyázás nélkül is igen jó erőben kerül a rákövetkező őszi gabona alá. A széperfoszfátózás így kétszer akkora hasznót adhat, mintha közvetlenül az őszi gabona alá szór-tuk volna ki.

Feiler K. dr. stájer parkszanatóriuma
JUDENDORF, Gráz mellett.
A stájer Merán.
 Pompás őszi és téli tartózkodóhely. Az összes belső anyagcsere és idegbetegségek ellen. Egész éven át nyitva. Pausál-árak. Prospektus ingyen. 0000

Csarnok.

Vetélytársak.

Regény.

Irta: **B. M. CROKER.** 31

— Nem látszik meg rajta, — szólalt meg Cameron ezredes, aki elsőnek beszélt. — Nem kételkedem abban, hogy nemsokára kiveri az egészét a fejéből. Van még más lány is a világon.

Erre Bellamy nem felelt rögtön, csak elbigyesztette alsó ajkát s kissé vonogatta a vállat, majd így szólt:

— Egy férfi nagyon lealázva erszheti magát, ha hidegen mellőzik egy másik fickó miatt. Ha én vagyok Karslake kapitány helyében, akkor elutazom a kontinensre, amíg a mende-monda elnémul.

— Mende-monda, — ismétlé Cameron ezredes ingerülte — bámulom, hogy önök, klub-emberek, hogyan tudnak meg minden történetet töviről-hegyire s hogy miért érdeklődnek mások ügye iránt.

— Mi, klubemberek! — vágta vissza Bellamy. — Ön is klubember, vagy nem tartozik a Trigolite klubhoz? Nagyon jól tudja, hogy minden megjelenik a napihírekben s beszivárog a dohányzóba...

— Látom, kegyed nem tart udvariasnak — folytatta — de nem volna benne köszönet, akármilyen más mondanék is, mert csak még jobban elrontanám a dolgot. Holnap korán reggel elutazom. Nem valószínű, hogy valaha viszontlássuk egymást, de váljunk el, mint jó barátok és mondjunk istenhozzátot egymásnak.

Barátságosan felém nyújtotta a kezét.

— Nem, — feleltem, nem birtam magamat türtőztetni tovább — nem fogok önnel kezét — s derakomhoz szoritottam a kezemet.

— Miért? — kérdezte ő szokott sértő rövidséggel.

— Mert ki nem állhatom önt, — s vég-hetetlen önelégültséggel bólintottam — a legnagyobb örömmel mondok önnek istenhozzátot s remélem, hogy örökre bucsuzunk egymástól.

Azán kimentem a szobából, magára hagyva Karslaket a csatateren.

Nem láttam többet, mert másnap hajnal-tájt utazott el.

Még három hétig élveztem vegtelen szabadságomat, adtam a nagy leány szerepét.

Ambár hideg téli idő volt és Skótor-szág ilyenkor nagyon zordnak és ridegnek látszik, mégis kirándulunk néhányszor és elbűvölt engem minden, amit láttam: a merev Ben Lomondtól kezdve, amely kiemelkedik a végtelen tóból, a szép Edinburgig, amely a városok királynője. Végre elérkezett a fekete nap, január 25-ike. Toosienak és nekem vissza kellett térnünk délre. Majdnem éppen olyan keservesen sirtam, mint barátom, a mikor elbucsuztunk a jószágos Maxwell urtól, Jessietől, Tommitól és Flotól.

Huszonnégy óra múlva megnyirbálták szárnyainkat, becsuktak bennünket újra a kálitkába. Megvallom, hogy Prevostnéval igen nehezen törődtem bele a merev pontosságba.

Azonban kitűnő tanítónőm szigora két alatt ugyancsak leszoktatott kissé merész megjegyzéseinkről s újra befogott a régi járomba. Kirándulásomat csak szép álomnak hirtetném, ha Toosival sétánk közben nem élnők át mindennap újra kalandjainkat.

(Folytatás)

Felelős szerkesztő:
KIRÁLY PÉTER DR.

Főmunkatárs: **Bereza Andor.**

Árverési hirdetés.

A debreczeni református egyház gazdasági bizottságának 1278 1913 számú végzésével az egyház tulajdonát tevő

Egyház-tér 8-ik számú (volt dr. Ozory-féle) **5 szobát**, külön udvart és mellékhelyiségeket tartalmazó laképületnek, valamint a

Kossut-utca 35. sz. (Dr. Sárvány-féle) ház keresztépületében levő **5 szobát**, mellékhelyiségeket-kiskertet tartalmazó lakosztálynak árverelésen bérbe adása elrendeltetvén, az árverelés a debreczeni református egyház tanácstermében **folyó január hó 29-ik napján csütörtökön délután 3 órakor** fog megtartatni.

Az árverelési feltételek az egyház irodájában a hivatalos órák alatt d. e. 8-tól délután 1 óráig megtekinthetők.

Debreczen, 1914. évi január hó 18.

Pénzes Sándor s. k.
gazdasági elnök.

Hapag, Hamburg

(Hamburg-Amerika Linie)

Személy- és áruszállítás a világ minden részébe.

Hamburg—Southampton	—New York
Hamburg—Cherbourg	—New York
Hamburg—Boulogne s. M.	—New York
Hamburg—Southampton	—Boston
Hamburg—Boulogne s. M.	—Boston
Hamburg—Southampton	—Philadelphia
Hamburg—Baltimore	
Hamburg—New Orleans	
Hamburg—Norfolk és Newport News	
Hamburg—Kanada	
Hamburg—Boulogne, Southampton, Coruña, Vigo, Lisszabon	—Brazilia
Hamburg—Lisszabon	—Argentína
Hamburg—Antwerpen, Havre, Southampton, Bilbao, Santander, Gijón, Coruña, Vigo, Malaga, Cadix	—Kuba
Hamburg—Vigo, Malaga, Cadix	—Mexiko
Hamburg—Nyugatindia	
Hamburg—Észak-, Közép- és Dél-amerikai nyugati partja	
Hamburg—Afrika	
Hamburg—Keletázsia (Hátó India, China, Japán stb.)	
Hamburg—India (Első-India, Ceylon stb.)	
Hamburg—Szipéria	
Hamburg—Vörös tengeri- és Perzsaöbli kikötők	
Stettin	—New York—Boston
Emden	—New York
Emden	—Argentína
Emden	—Keletázsia
Gónua	—Nápoly—New York
Gónua	—Argentína

New York—Panama, Costa Rica, Mayti, Jamaica, Cuba, Colombia, Nicaragua (Atlas-vonal).

New York—Brazilia.

Riviera vonal (Génától San Remo, Mentone, Monaco, Nizza, Cannesig).

Északi tengeri fürdő szolgálat (Hamburgból, Cuxhaven, Helgoland, Amrum, Föhr, Sylt, Norderney, Borkum, Juist, Baltrum, Langeoog, Wangeroogeba).

Rajnai vonal (Hamburgból a Rajnai-kikötőkbe, átkodás Dálmországra felé).
1914. október 1-jétől kezdve
rodes havi személyszállítási szolgálat

Keletázsia

elsőrendű személyszállító hajókon

Hamburgból Antwerpen, Southampton, Gibraltar, Algier, Génua és Nápolyon át Port Said, Szuez, Aden, Colombo, Penang, Singapore, Hongkong, Shanghai, Tsingtau vagy Nagasaki, Kobe (Hiogo) és Yokohamába.

Szórakozó- és üdülő utazások a tengeren

külön e célra berendezett gőzhajókon.

Utazás a föld körül	Földközi tengeri utazások	Nyugatindiai utazások
Indiai utazások	Északi utazások	Délamerikai utazás
Keleti utazások	Islandi utazások	Nilusi utazások

Hamburg—Southampton—Cherbourg—New York

közötti összeköttetést fentartja
a világ két legnagyobb hajója

az Imperator és a Vaterland

szolgálatba állítatott 1913. júniusban szolgálatba állítatik 1914. tavaszán
280 méter (919 láb) hosszú, 30 méter (98 láb) széles, 19 méter (63 láb) mély,
50000 tonna űrtartalom.

Prospektusokat ingyen és bérmentve küld a

Hamburg-Amerika Linie, Abteilung Personenverkehr, Hamburg.

Képviselő Budapest: Palotai Gyula Baross-tér 4. 1347

Legfinomabb elszakíthatatlan

„MIMI“

férfi gummióvszer

1 tucat	2 korona 50 fill.
2 „	4 korona 50 fill.
3 „	6 korona.
4 „	11 korona.

Diszkrétan küldi, a pénz előzetes beküldése mellett portómentesen:

PARFUMERIE HEZ
Budapest, VIII..
Kőfaragó-u. 7.

Drágább gummi létezik de jobb nem!

Apró hirdetések.

Krámer József tudakozó és magán kutató vállalata Debreczen Piac-utca 58. svám. Nyomoz megfigyel és informál.

Utcai butorozott szoba

előszobával azonnal kiadó
Darabos-utca 7. sz.

Életjáradékra vagy jutányosan eladó Szatmármegye legjobb helyén — vasutállomás mellett 1400 holdas házi kezelésben levő, egy télel törlesztéses kölcsönrel terhelt sík, kötött talaju prima birtok házi kezelésben. — Bővebbet reflexlátnak Daláry Edvard Budapest, Ráday-utca 23.

Halló! Halló!

Házi koszt.

Kittinó elsőrendű szobai kiszolgálás. mérsékeltárban abonenseket elvállalok. **48 korona ebéd és vacsora**, kis könyvecské **20 százalék** kedvezményvel. — **Tisztáné kezelt fajborok.** Társas összejövetelekre külön kis terem áll az igen tisztelt vendégeim részére.

Társasvacsorákat, zsurokat, a legmértányosabb árban személyes felügyeletem alatt szolgáltatok ki.

Minden pénteken nagy

Halászesztély,

minden szombaton háziilag töltött

Hurkaesztély,

naponta frissen csapolt kőbányai sör

Szíves pártfogást kérve vagyok

kiáló tisztelettel

Nagy Árpád,

Csapó-u. 14. szám a. lévő

Törő-féle Csokonai-vendéglő

tulajdonos.

Nyom Horvitz Zsigmond könyvnyomdájában Debreczen Darabos-utca 7.